

עברית, פרפר וגולם

שיר על שלוש לשונות

א – לשון ערב

לְזַהַר בְּעַרְבִית זֶה לְצַמֵּחַ.
לְדַפּוֹק בְּעַרְבִית זֶה לְזוֹרֵם.
בְּעַרְבִית לְאַסֵּף זֶה לְגַמֵּעַ.
בְּעַרְבִית לְנַעַר זֶה לְבָרָא.

לְחַפֵּץ בְּעַרְבִית זֶה לְשַׁמֵּר.
לְהַקִּיז בְּעַרְבִית זֶה לְגַאֵל.
בְּעַרְבִית לְהַטְמִין זֶה לְטַמֵּר.
בְּעַרְבִית לְהַאֵט זֶה לְמַהֵל.

לְשִׁתֵּק בְּעַרְבִית – לְהַסְכִּית –
לְשִׁתֵּק בְּעַרְבִית – לְהַצְמִית –
בְּעַרְבִית לְסַב – לְקַלֵּל
בְּעַרְבִית לְשִׁתֵּת – לְמוֹלֵל.

ב – לשון ששך

בְּאַכְדִּית שְׂתִיקָה הָרִי הִיא קוֹל
וּלְשֵׁלֶם בְּאַכְדִּית – לְשַׁקֵּל.
בְּאַכְדִּית חָכֵם חָשׁ וְקִיָּם בּוֹשׁ,
שְׂדָה הוּא הָר, וְהִתְהוּם הִיא יָם בָּהּ.

בְּאַכְדִּית לְשַׁכֵּן זֶה לְהַנִּיחַ,
וּלְעֵלוֹת – לְתַבֵּעַ אוֹ לְשַׁקוֹת.
פְּזוֹר הוּא הַסְתָּרָה וּלְהַדְלִיחַ
זֶה לְהַפְרִיעַ. וּלְחַלֵּל זֶה לְנַקוֹת.

בְּאַכְדִּית סָעַף – כַּף רָגֵל, שָׁב – יַעַד.
בְּאַכְדִּית אָוִיל הוּא בֶּן אָדָם.
שְׁלֹשׁ הַשְּׁפּוֹת חוֹלְקוֹת מְלָה לְמוֹת,
כָּאֵלוֹ לֹא הוּא שֶׁהִרְחִיק אוֹתָן.

ג – לשון עבר

וּבְעֵבְרִית מָה יֵשׁ? חָלִי וְחָלִי,
הַחֶרֶב מִחֲרִיבָהּ, אִשָּׁה מֵאִישׁ,
אֶזְנוֹן רְצוּעַ אֶזֶן, זוּג וְעַל. אֵיךְ
צְלִילָה אֶל עֵמֶק הָעֵבְרִית הִיא עֶסֶק מִיָּאֵשׁ.

מדריך לקורא

זֶה צָרִיךְ לִלְכֹּת לְמַלְכָּה,
אֶל מַעֲמָקֵי אֶטּוֹל אֶטְלוֹנִיטִים,
שֶׁם צְלוּפָח מְשַׁמֵּן וּמְשַׁלַּח
רֶסֶן יָגֵרס: פֶּגַ. לֹא רִלוֹנוֹטִי.

זֶה עֲבָרִית, נִשְׁעֵן עַל קִצֵּה הַחֹטֶם,
בֶּר לְמַחְצָה וְעֶרְמוּמִי.
חֲסִידֶיהָ בִּימִים וּבְאַמּוֹת שְׁנִסּוּ הַמּוֹתֵן
לְבִכֵּר תִּלְחֹן הַמְּמִית.

מַעֲכָשׁוּ, אֵל תִּאֲמִינוּ לְמַלְּהָ
שְׁאֲתֶם קוֹרְאִים, אֵל תִּקְרְאוּ,
תִּקְרְאוּ, רַק לֹא אֵת הַנִּקּוּד,

כִּי שִׁפָּה אֲנִידְרָטָה מַעֲלָה
אֶלְפֵי שָׁנִים עֶשֶׂן שְׁחַר וְרִיחַ מָוֶת, מִשָּׂא סוּל אוֹ מִשָּׂא אוֹ,
טוֹבַעַת אֶךְ תּוֹבַעַת עוֹד רִקּוּד.

שיר עברי

עברי, אהובתי, צל קיקלון,
צאי מחשכת ימי בינים שלך.
הטהר מתנפח כמו בלון
וכמו בלון קפוא הוא יתנפץ, ישלך.

עברי, טהורתי, את זרם נחל
שבילת השועל, חרגי מכלוב,
הגיע זמן שלא תהיי מזנחת
וזכר תשוקתך לא עוד יהיה עלוב.

עברי, עלובתי, תקופה טובה,
אמצי אל לבבך את חם החשך,
'פנסי אל תפת, שחי בלהבה,
שחי ותגל לך סוד התוף מתכות חרשת:

עברי את זמר מבושיה, שכחי
שפעם את היית שפת הירדן.
עכשו את שפת הים. הרחק מתחת
לשלמתך יש זנב שלפקת מתאדם.

עברית, מזל זאב, קיטון מחפר,
שאי חפתנו אל מבטח קבוע,
עזבי את זכר השנון הקר,
תביאי קרם של הגנה ומצב רוח.

עברית, פרפר וגלם, צרי ופצע,
הנה הנך 'פגרת אחרי
הנחשלים, הנה את מתעפצת,
קבלי את נטל ההווה המחריף.

השלמה

זֶרֶם עִם הָעָרֶב. קִבֵּל אֶת הַזֵּין.
מָחָר נִצְבֵּעַ לָבֵן אֶת הָאוֹיֵר.
בְּכָל אֲשֶׁר שָׁמֵן בּוֹ, הֵן אַתָּה מִיָּם.
נֶשֶׁם חֲזָק אֶת דֵּין הַכּוֹכָבִים.

קָרָא בַּתְנ"ךְ: סִבְלָה מְעַרְה מְדִי.
הֵיכֵן שִׁשְׁקָע יֵשׁ – שֵׁים מִפְּצִל.
כָּל שְׁעֵתִים שָׁלֹשׁ אֶת הָרִמְדִי
טַל בְּפֶה מוֹבֵס, בְּחֹךְ עֲצֵל.

בָּעֵר בַּחֲלוּם וְהִטָּף בְּהִקִּיץ.
וְלֹא – זַעוֹת קָרוֹת פְּנִיךְ יִכְסִּימוּ.
מָסַךְ לָךְ שָׁמֵן וּמִיָּם בְּמִיץ
וְקָרָא בְּקוֹל לְחֹמוֹתֶיךָ "קוֹמוּ".

מז'ניק

"It's time that the tale were told
of how you took a child and you made him old"

Morrissey

"فماذا فعلتُ أنا يا أبي؟ ولماذا أنا؟
أنتَ سَمَّيْتَنِي يوسُفًا"

محمود درويش

קבעתי תור לפסיכולוג אבל בטלתי שוב.
רציתי להוציא את מה שאת גרוני תמיד
מצמית, אליו גרון קשוב (לחלב חמת עכשוי):
מוזר הייתי לאחי, נכרי לבן אמי.

נכרי עד שבגיל ארבע סכין אחז במו
לקחת את נפשי, "כמו סקאר" אמר, שנים אחר
כך לא הבנתי איזה אח לסקאר ירצה לדמות.
אחרי שנים כל זה שכן. גרון כבר משחרר,

אך לא אשכח: ירק ירק, הבעית, השביע אדם,
זרק בגדים אסלה, מאז דבק בי חורון,
כל לילה בדמעה השחה, ערשי המסיתי אלף
בפחד משסוף גרון ומשברון חרון

שיחורר, שיקים כל הבטחות ההרס:
ישרף אותי חיים, ישליך אותי מהחלון.
עד גיל אחת עשרה סגר עלי ארון, וברך
קשטה את זרועותי בסימנים כחלי קלון.

מגיל ארבע עד גיל אחת עשרה הייתי שק
עד שלאבא, קול חנוק, שפכתי מלא גרוני.
וזהו זה, אם לא שכחתי שום דבר מדחק.
(אולי זה למה שתמיד כל כך אני).